

SA IMENOM (U IME) ALLAHA MILOSRDNOGA MILOSTIVOGA

GLAVA ISELJENJA U ABESINIJU

iseljenja Abesinije (tj. GLAVA seobe u Abesiniju).

A rekla je Aiša: Rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Pokazala se meni kuća vašega iseljenja (vaše seobe) palmovitom (voćarnom, tj. kao zemlja koja ima mnogo palmi) između dva kamenjara (crna kamenita predjela)." Pa se je iselio ko se je iselio prema Medini. I vratila se skupina (mnoštvo od onih) ko se bio iselio u zemlju Abesinije (u zemlju Abesinaca) k Medini (tj. u Medinu). O njemu (tj. O ovome) je (prenešen hadis) od Ebu Musa-a i Esme, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Muhameda, Džu'fija, pričao nam je Hišam, izvijestio nas je Mamer od Zuhrije, pričao nam je Urvete, sin Zubejra, da je Ubejdulah, sin Adijja sina Hijara, izvijestio njega da su Misver, sin Mahremeta, i Abdurahman, sin Esveda sina Abdu Jegusa, rekla njih dvojica njemu:

"Šta sprečava tebe da govoriš svome ujaku (dajidži, halifi) Usmanu o njegovom bratu Velidu, sinu Ukbeta?" A bili su umnožili (prigovore određeni) ljudi o (onome, u vezi onoga) što je učinio (Usman) s njime. Rekao je Ubejdulah: Pa sam se uspravio (postavio) Usmanu kada je izašao k (zajedničkoj) molitvi, pa sam rekao njemu:

"Zaista ja imam k tebi (kod tebe jednu) potrebu (nužnu stvar), i ona je (jedan iskren) savjet." Pa je rekao: "O čovječe! Utječem se Allahu od tebe." Pa sam otišao. Pa pošto sam izvršio molitvu, sjeo sam k Misveru i k Ibnu Abdu Jegusu (tj. kod njih, do njih dvojice), pa sam pričao njima dvojici za (onaj zahtjev) koji sam rekao Usmanu i (šta) je (on) rekao meni. Pa su rekla njih dvojica:

"Već si izvršio (dug) koji je bio na tebi." Pa dok sam ja (tako) sjedač (dok sjedim) sa njima dvojicom, kadli je došao (kadli dođe) meni poslanik Usmana. Pa su rekla njih dvojica meni: "Već je stavio na iskušenje tebe Allah!" Pa sam otišao dok sam unišao na njega (tj. njemu). Pa je rekao: "Šta (Koji) je tvoj savjet koji (si ti) maloprije spomenuo?" Rekao je: Pa sam izrekao očitovanje (kelimei šehadet - vjeru), zatim sam rekao: "Zaista Allah je poslao Muhammeda, pomilovao ga Allah i spasio, i spustio je na njega (njemu Svoju) knjigu (Kur'an), i bio si (ti, Usmane) od (onih) ko se (koji se) je odazvao Allahu i Njegovome poslaniku, pomilovao ga Allah i spasio, i vjerovao si u njega. I iselio si se dva najprva (dva prva) iseljenja (dvije prve seobe), i družio (si) se (sa) poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, i vidio si njegov put (pravac), a već su umnožili ljudi (prigovore) o stanju (o stvari) Velida, sina Ukbeta, pa pravo (tj. dužnost) je na tebe da podigneš (tj. da izvršiš, da dadneš izvršiti) na njemu (na njega) kaznu." Pa je rekao meni: "O sine moga brata! Stigao si (ti, Doživio si ti) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (je li, tj. Jesi li ti stigao, doživio njega, pa da daješ savjete meni)?" Rekao je: Rekao sam: "Ne, ali (nego) je prispjelo (došlo) k meni od njegova znanja (od njegove nauke onako kao) što je dospjelo k djevici u njezin zastor (iza njezine zavjese)." Rekao je: Pa je izgovorio očitovanje (kelimei šehadet) Usman, pa je rekao:

"Zaista Allah je već poslao Muhammeda, pomilovao ga Allah i spasio, sa istinom i spustio je na njega (njemu Svoju) knjigu (Kur'an). I bio sam od (onih) ko (koji) se je odazvao Allahu i Njegovome poslaniku, pomilovao ga Allah i spasio, i vjerovao sam u (ono) što se je

poslao sa njim Muhammed, pomilovao ga Allah i spasio. I iselio sam se prva dva iseljenja (prve dvije seobe: u Abesiniju i u Medinu) kao što si rekao. I družio sam se (sa) poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, i prisegnuo sam se (na vjernost) njemu. Tako mi Allaha nisam pogriješio (nisam otkazao poslušnost) njemu, a nisam prevario (izdao) njega do (časa kada) je usmrtio njega Allah. Zatim je učinio halifom (vladarem) Allah Ebu Bekra. Pa tako mi Allaha nisam pogriješio njemu, a nisam (ni) njega prevario. Zatim se učinio halifom Umer. Pa tako mi Allaha nisam pogriješio (ni) njemu, a nisam (ni) njega prevario. Zatim sam se (ja) učinio halifom (tj. postavljen sam za halifu). Pa zar nije meni (tj. zar ja nemam) nad vama (pravo odanosti i poslušnosti) slično (onome) koje je bilo njima na meni (koje su oni imali nada mnom)?" Rekao je (Ubejdulah): "Da." Rekao je (Usman): "Pa šta su (tj. Šta znače) ova pričanja koja dopiru meni od vas?! Pa što se tiče (onoga) što si spomenuo o stanju (ili: o stvari) Velida, sina Ukbeta, pa uzećemo o njemu, ako (je) htio Allah, (da donesemo rješenje, tj. donijećemo o njemu rješenje) sa pravom (tj. kako je pravo da se postupi)." Rekao je: Pa je bičevao (tj. osudio je na bičevanje) Velida (sa) četrdeset udaraca bičem, i zapovjedio je Aliji da bičuje njega. I bio je on (primio se da) bičuje njega. A rekao je Junus i bratić Zuhrije od Zuhrije: "Pa zar nije meni nad vama od prava (poslušnosti onako) slično (onome) koje je bilo njima."

Rekao je Ebu Abdullah (Buharija): Iskušenje od vašega Gospoda je (ono) što ste se iskušali s njim od teškoće (tj. Iskušenje od vašega Gospoda je teškoća s kojom ste se iskušali, pomoću koje ste stavljeni na iskušenje). A u (tj. A na drugom) mjestu (rekao je Buharija): "El-belau" je (istoga značenja kao i riječi) "el-ibtilau" i "ettemhisu" - od (izraza) "belevtulu": iskušao sam ga (isprobao sam ga), i "mahhastuhu": ispitao sam ga (uzeo sam sebi vijest, saznanje o njemu), to jest: tražio sam da izvadim (ono) što je kod njega. ("Mahhasa" znači i očistiti.). Jeblu-je (isto što i) "jahtebiru": ispituje (vrši opite, oglede, traži iskustva). "Mubtelikum" je - muhtebirukum: ispitivač (iskušavač) vas. A što se tiče Njegovoga govora:

"..... iskušenje (od vašega Gospoda) veliko." - (pa ovdje riječ "belaun") je (značenja, ima značenje) blagodati (Allaha), i ona je (tj. i ova riječ je) od (izraza) "ebletuhu": dao sam iskušenje njemu (tj. dao sam blagodat njemu), a ta (tj. a ona prva riječ "belaun") je od (izraza) "ibtelejtuhu": stavio sam na iskušenje njega (tj. stavio sam na teškoće njega).

PRIČAO MI JE Muhamed, sin Musenna-a, pričao nam je Jahja od Hišama, rekao je: pričao mi je moj otac od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, da su Ummu Habibete i Ummu Selemete spomenule njih dvije (jednu) crkvu (što) su (koju su) vidjele nju u Abesiniji, (a) u njoj su (neke) slike, pa su njih dvije spomenule (to) Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"Zaista ti su ti (takvi da) kada je bio u njima (kod njih određeni) dobri čovjek pa je umro, sagradili su (tj. takvi su da sagrade oni) na njegovom grobu (jednu) bogomolju i slikaju (naslikaju) u njoj te (određene) slike. Ti su najgora stvorenja kod Allaha sudnjega dana (na Sudnjem danu)."

PRIČAO NAM JE Humejdija, pričao nam je Sufjan, pričao nam je Ishak, sin Seida, Seidija od svoga oca, od Ummu Halide, kćeri Halida, rekla je:

Došla sam iz zemlje Abesinije, a ja sam djevojčica, pa je obukao meni poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (jednu crnu) odjeću (od svile), ona je imala znakove (tj. šare, slike po sebi). Pa je počeo poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) potire (tare, gladi te) znakove sa svojom rukom i (da) govori: "Senah, senah!" Rekao je Humejdija: Misli (na to da kaže): "Lijepo, lijepo!"

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Hammada, pričao nam je Ebu Avanete od Sulejmana, od Ibrahima, od Alkameta, od Abdullaha (Mesudovoga), bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bili smo (običaja da) pozdravljamo na Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, a on klanja, pa (on) odvrati na nas (tj. pa nam uzvрати pozdrav, pa i on nas pozdravi). Pa pošto smo se vratili iz (iseljenja, emigracije) od negusa (abesinskoga vladara), pozdravljali smo na njega (tj. njega), pa nije vraćao na nas (nije uzvraćao pozdrav nama dok je klanjao). Pa smo rekli:

"O poslaniče Allaha! Zaista mi pozdravljasmo na tebe (tebe), pa odvrćaš (pa ti odvrćaš) na nas (nama prije, tj. odvrćao si nam prije pozdrav)." Rekao je:

"Zaista u molitvi je (u molitvi-namaz u) ima jedan posao (velik, zauzetost velika sa razmišljanjem od Allahu)." Pa sam rekao (veli Sulejman) Ibrahimu: "Kako ti napraviš (Kako ti postupaš u ovom slučaju)?" Rekao je: "Odvratim u svojoj duši (u sebi, tj. Uzvratim pozdrav u sebi ako mi neko rekne, kaže, izjavi pozdrav kada sam u molitvi, dok klanjam)."

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Ala-a, pričao nam je Ebu Usamete, pričao nam je Burejd, sin Abdullaha, od Ebu Burdeta, od Ebu Musa-a, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Doprlo nam je izlaženje Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, a mi smo u Jemenu, pa smo se ukrcali (na jednu) lađu, pa je bacila nas naša lađa k negusu u Abesiniji. Pa smo se složili (tj. Pa smo se susreli, sreli sa) Džaferom, sinom Ebu Taliba, pa smo ostali sa njim (svi zajedno) dok smo stigli (tj. dok nismo došli u Medinu iz Abesinije). Pa smo se složili (tj. sreli, susreli smo se sa) Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, kada je sebi osvojio Hajber. Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Za vas su (tj. Vi imate), vi, o stanovnici (one) lađe, dva iseljenja (dvije seobe)."

GLAVA

smrti negusa.

PRIČAO NAM JE Ebu Rebi', pričao nam je Ibnu Ujejneta od Ibnu Džurejdža, od Ata-a, od Džabira, bio zadovoljan Allah od njega: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, kada je umro negus:

"Umro je danas (jedan) dobar čovjek, pa ustanite, pa klanjajte na (za) svoga brata Ashameta (tj. izvršite posmrtnu molitvu za njega - dženazu)."

PRIČAO NAM JE Abul-Aala, sin Hammada, pričao nam je Jezid, sin Zurej'a, pričao nam je Seid, pričao nam je Katadete da je Ata' pričao njima od Džabira, sina Abdullaha, Ensarije, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je vjerovijesnik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, klanjao na (za) negusa (posmrtnu molitvu), pa je poredao nas (u redove) iza sebe, pa sam bio u drugom, ili trećem.

PRIČAO MI JE Abdullah, sin Ebu Šejbeta, pričao nam je Jezid, sin Haruna, od Selima, sina Hajjana, pričao nam je Seid, sin Mina-a, od Džabira, sina Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, klanjao

(dženazu namaz - posmrtnu molitvu) na (za) Ashameta, negusa (vladara Abesinije), pa je veličao na njega četiri (veličanja, tj. pa je u toj molitvi za njega izrekao četiri puta izraz kojim se veliča Uzvišeni Stvoritelj, a to je izraz: "Allahu ekber: Allah je veći (od svega)!"). Slijedio je njega (Jezida, sina Haruna) Abdussamed.

PRIČAO NAM JE Zuhejr, sin Harba, pričao nam je Jakub, sin Ibrahima, pričao nam je moj otac od Saliha, od Ibnu Šihaba, rekao je: pričao mi je Ebu Selemete, sin Abdurahmana, i Ibnul-Musejjeb da je Ebu Hurejrete, bio zadovoljan Allah od njega, izvijestio njih dvojicu da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, izvijestio njima (za) smrt negusa, druga (tj. vladara) Abesinije u danu koji je (taj dan što je) umro u njemu, i rekao je:

"Tražite oprost za vašega (za svoga) brata (ili: za svoga prijatelja od Uzvišenoga Tvorca)." A od Saliha, od Ibnu Šihaba, rekao je: pričao mi je Seid, sin Musejjeba da je Ebu Hurejrete, bio zadovoljan Allah od njega, izvijestio njih da se poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, poredao (u redove) s njima u (određenom) klanjalištu, pa je klanjao na njega, i veličao je četiri (veličanja).

GLAVA

međusobnoga zaklinjanja (tj. sklapanja ugovora, saveza) idolopoklonika na (tj. protiv) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Abdul-Aziz, sin Abdullaha, rekao je: pričao mi je Ibrahim, sin Sa'da, od Ibnu Šihaba, od Ebu Selemeta, sina Abdurahmana, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, kada je htio (da krene u borbu na) Hunejn:

"Naše odsjedalište (odmaralište) sutra je - ako je htio Allah - u podbrežju (podbrešku, obronku) Kinanetovića gdje su se međusobno zakleli (zaklinjali) na bezvjerstvo (na nevjerovanje, bezboštvo)."

GLAVA

priče (događaja) Ebu Taliba.

PRIČAO NAM JE Musedded, pričao nam je Jahja od Sufjana, pričao nam je Abdul-Melik, pričao nam je Abdullah, sin Harisa, rekao je: pričao nam je Abbas, sin Abdulmuttaliba, bio zadovoljan Allah od njega, (da) je rekao (on) Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio:

"Šta ćeš odbiti od tvoga strica (Ebu Taliba od kazne, tj. Šta ćeš mu koristiti)?"

(Doslovno: "Šta si odbio od tvoga strica?" Jer je već tada bio Ebu Talib mrtva ličnost, tj. bio je umro, pa Abbas pita da li bi mogao Muhammed a.s. išta pomoći kod Uzvišenoga Allaha svome stricu-amidži koji je umro kao idolopoklonik, ali je štitio Muhammeda a.s.)

"Pa tako mi Allaha bio je (on-Ebu Talib taj koji) tebe čuva (brine se za tebe) i ljuti se za te (zbog tebe na druge)." Rekao je:

"On je u plićevini (plićaku, plitkoći) od vatre. A da nije mene, zaista bi bio u najnižem (najgorem) dnu (tj. stepenu) od Vatre."

PRIČAO NAM JE Mahmud, pričao nam je Abdurrezzak, rekao je: izvijestio nas je Mamer od Zuhrije, od Ibnul-Musejjeba, od njegova oca da je Ebu Talib pošto je došla njemu (njegova) smrt, (imao je slučaj da) je unišao na njega (tj. njemu) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, a kod njega je Ebu Džehl, pa je rekao:

"O moj striče! Reci "Nema božanstva osim Allah!", riječ (tu što mogu da) se prepirem za tebe s njom kod Allaha (tj. Reci tu riječ na osnovu, na temelju koje ću da se za tebe zauzimam kod Allaha)." Pa je rekao Ebu Džehl i Abdullah, sin Ebu Umejjeta: "O Ebu Talibe! Izbjegavaćeš (zar) od vjere (Zar ćeš izbjegavati vjeru) Abdulmuttaliba?" Pa njih dvojica nisu prestala (da) govore njemu dok (čak) je rekao zadnju stvar (što) je govorio njima za nju: "Na vjeri Abdulmuttaliba." Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Zaista tražiću oprost svakako za tebe dok se meni ne zabrani ono (dok se meni ne spriječi od njega - od traženja oprosta za tebe)." Pa je sišla (objava odlomka, ajeta):

"Nije bilo za Vjerovijesnika i (one) koji vjeruju da traže oprost za idolopoklonike i da su bili bližnji (rođaci) poslije (što) se je jasno pokazalo (jasno bilo) njima da su oni drugovi pakla." I sišla je (objava odlomka-ajeta):

"Zaista ti nećeš naputiti (onoga) koga si volio.....".

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, pričao nam je Lejs, pričao nam je Ibnul-Had od Abdullaha, sina Habbaba, od Ebu Seida Hudrije da je on čuo Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, a spomenuo se je kod njega njegov stric (amidža), pa je rekao:

"Možda on (da će imati olakšanje to da) će koristiti njemu moje zagovaranje (zauzimanje na) Sudnjem danu, pa će se učiniti (staviti) u plitkoću (plićevinu) od Vatre (koja) će dopirati njegovim dvama člancima (od nogu, ali će to ipak biti tako teška kazna da) će vreti (vriti) od nje njegov mozak."

PRIČAO NAM JE Ibrahim, sin Hamzeta, pričao nam je Ibnu Ebu Hazim i Deraverdija od Jezida za ovo, i rekao je:

"Vreti (Vriti) će od nje majka (tj. korijen) njegovoga mozga."